

Prečišćeni tekst Statuta opštine Nikšić obuhvata sljedeće propise:

1. Statut opštine Nikšić ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 031/18 od 07.09.2018),
2. Odluka o dopuni Statuta Opštine Nikšić ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 021/23 od 28.04.2023),
3. Odluka Odluka Ustavnog suda Crne Gore U-II broj 1/23, 22/23 i 23/23, od 30. aprila 2025. godine ("Službeni list Crne Gore", br. 062/25 od 20.06.2025),
4. Odluka o dopuni Statuta Opštine Nikšić ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 042/25 od 19.08.2025), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

STATUT

opštine Nikšić

("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 031/18 od 07.09.2018, 021/23 od 28.04.2023, 062/25 od 20.06.2025, 042/25 od 19.08.2025)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Statutom Opštine (u daljem tekstu: Statut) uređuju se: prava i dužnosti Opštine i način njihovog ostvarivanja; poslovi i način odlučivanja lokalnog stanovništva; način i uslovi vršenja sopstvenih poslova; finansiranje; način i postupak izbora i razrješenja predsjednika Skupštine i predsjednika Opštine; način i postupak razrješenja sekretara Skupštine; organizacija i način rada lokalne uprave; način i postupak razrješenja glavnog administratora, starješine organa lokalne uprave, pomoćnika starješine organa, glavnog gradskog arhitekta i menadžera Opštine; način vršenja nadzora nad radom organa lokalne uprave, stručnih i posebnih službi (u daljem tekstu: organi lokalne uprave); način donošenja propisa; način obezbjeđenja javnosti rada i učešća građana u vršenju poslova iz nadležnosti Opštine; oblik i sadržina simbola; praznik Opštine i način njegovog obilježavanja; osnivanje i rad mjesne zajednice i drugih oblika mjesne samouprave; učešće građana u ostvarivanju lokalne samouprave; uslovi za pokretanje građanske inicijative i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Član 2

Izrazi koji se u ovom statutu koriste za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. PRAVA I DUŽNOSTI OPŠTINE

Član 3

U Opštini se vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo.

Opština ostvaruje svoja prava i dužnosti preko izabраних organa, organa lokalne uprave, mjesnih zajednica, javnih službi, drugih organizacija i drugih pravnih i fizičkih lica u skladu sa zakonom, ovim statutom i podzakonskim aktima.

U vršenju poslova Opština je samostalna a njena prava mogu biti ograničena samo u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu sa Ustavom.

III. PRAVNI STATUS OPŠTINE

1. Teritorija

Član 4

Opština ima teritoriju utvrđenu zakonom.

2. Sjedište

Član 5

Opština ima svojstvo pravnog lica sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Sjedište Opštine je u Nikšiću, ulica Njegoševa broj 18.

Opštinu predstavlja i zastupa predsjednik Opštine.

3. Simboli

Član 6

Opština ima grb.

Grb Opštine predstavlja harmoničnu cjelinu na osnovi u obliku srednjovjekovnog štita u tamno plavoj boji sa dvostrukim obodom u boji zlata na kom je u centralnom dijelu utisnut arhitektonski prikaz Trga slobode, sa kulama koje simbolizuju Bedem u gornjem dijelu grba. U donjem dijelu grba se nalazi most na Moštanici sa grafičkim prikazom rijeke. Na centralnom dijelu prikaza Trga slobode nalazi se zastava sa Vučjeg Dola ispod koje se nalazi lav. Kompozicioni elementi grba: arhitektonski prikaz Trga slobode sa kulama koje simbolizuju Bedem, most na Moštanici i lav su u zlatnoj boji, a zastava sa Vučjeg Dola je u crvenoj i zlatnoj boji.

Član 7

Opština može imati zastavu.

Oblik i sadržina zastave uređuje se posebnom odlukom Skupštine opštine.

Član 8

Upotreba simbola Opštine uređuje se odlukom Skupštine opštine.

4. Praznik

Član 9

Opština ima praznik.

Praznik Opštine je 18. septembar.

Praznik Opštine obilježava se održavanjem svečane sjednice Skupštine opštine i drugim programom pripremljenim povodom praznika.

Član 9a

Briše se. (Odluka Odluka Ustavnog suda Crne Gore U-II broj 1/23, 22/23 i 23/23, od 30. aprila 2025. godine, "Sl. list CG", br. 62/25)

5. Pečat

Član 10

Opština, njeni organi i organi lokalne uprave imaju pečat.

Pečat Opštine je okruglog oblika, prečnika 32 mm i sadrži naziv: Crna Gora, Opština Nikšić, Nikšić.

U sredini pečata je grb Opštine.

Pečat organa Opštine i organa lokalne uprave, pored elemenata iz stava 2 ovog člana sadrži i naziv organa.

Skupština opštine posebnom odlukom uređuje: izradu, upotrebu, čuvanje i uništavanje pečata i druga pitanja koja se odnose na upotrebu pečata.

6. Javna priznanja

Član 11

Opština ustanovljava nagradu Opštine - Nagrada oslobođenja Nikšića.

Nagrada oslobođenja Nikšića dodjeljuje se pojedincima, pravnim licima, organima, organizacijama i udruženjima za najbolja ostvarenja, postignute rezultate i doprinos razvoju opštine na privrednom, naučnom, prosvjetnom, zdravstvenom, kulturnom i sportskom polju, kao i u drugim oblastima društvenog života i stvaralaštva.

Član 12

Opština ustanovljava javno priznanje - zvanje Počasni građanin Opštine.

Javno priznanje iz stava 1 ovog člana, može se dodijeliti pojedincima posebno zaslužnim za afirmaciju i razvoj opštine.

Član 13

Uslovi, postupak i način dodjeljivanja Nagrade oslobođenja Nikšića i zvanja Počasni građanin Opštine, uređuju se posebnom odlukom Skupštine opštine.

Opština može posebnom odlukom Skupštine ustanoviti druge nagrade i priznanja i propisati uslove, postupak i način njihove dodjele.

IV. POSLOVI OPŠTINE

Član 14

Opština vrši poslove iz sopstvene nadležnosti u skladu sa zakonom, ovim statutom i propisima Opštine.

Pored poslova iz sopstvene nadležnosti Opština vrši i prenesene i povjerene poslove u skladu sa zakonom i aktom Vlade.

Opština obavlja poslove u skladu sa zakonom i ovim statutom.

V. IMOVINA OPŠTINE

Član 15

Opština ima imovinu i prihode.

Imovinom i prihodima Opština samostalno raspolaže, u skladu sa zakonom.

Član 16

Imovinu Opštine čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom.

Imovinom Opštine raspolaže Skupština opštine, osim u slučajevima utvrđenim zakonom i ovim statutom.

Skupština opštine može prenijeti pravo davanja imovine u zakup i pravo prodaje pokretnih stvari na organe lokalne uprave, u skladu sa posebnom odlukom.

Odluku o pribavljanju imovine u okviru za to planiranih sredstava u opštinskom budžetu donosi predsjednik Opštine, u skladu sa zakonom.

Prodaja ili zamjena nepokretne i pokretne imovine u svojini Opštine sprovodi se po postupku i na način uređen zakonom.

Organi iz st. 2, 3 i 4 dužni su da upravljaju, štite i raspolažu imovinom, shodno njenoj namjeni, savjesno, prema načelima dobrog poslovanja, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Član 17

Opština i javne službe čiji je osnivač Opština dužne su da vode evidenciju o svojoj imovini, u skladu sa zakonom.

Imovina Opštine iskazuje se u skladu sa zakonom.

Vrijednost imovine Opštine procjenjuje organ lokalne uprave nadležan za poslove imovine.

Skupština razmatra izvještaj o stanju imovine Opštine i javnih službi, najmanje jednom godišnje.

VI. FINANSIRANJE OPŠTINE

Član 18

Za finansiranje poslova iz sopstvene nadležnosti Opštini pripadaju prihodi, u skladu sa zakonom.

Za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova Opštini se obezbjeđuju sredstva iz budžeta Crne Gore, u skladu sa propisom o prenošenju odnosno povjeravanju poslova.

Opština samostalno raspolaže sredstvima iz stava 1 ovog člana.

Član 19

Opština ima svoj budžet.

Budžetom Opštine iskazuju se sva primanja koja pripadaju Opštini i svi izdaci iz njene nadležnosti.

Za izvršenje budžeta Opštine odgovoran je predsjednik Opštine.

Sredstva budžeta koriste se za namjene za koje su utvrđena.

Za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je starješina organa lokalne uprave nadležan za poslove budžeta.

Član 20

Nadzor nad izvršenjem budžeta i namjenskim korišćenjem sredstava koja se budžetom raspoređuju za pojedine namjene vrši Skupština opštine.

Nadzor iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se periodičnim razmatranjem izvještaja o izvršenju budžeta od strane nadležnih skupštinskih tijela i Skupštine opštine, kao i razmatranjem odluke o budžetu i odluke o završnom računu budžeta Opštine.

Uz završni račun budžeta Opštine obavezno se dostavlja izvještaj eksterne revizije.

Član 21

Nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem korisnika budžeta u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava vrši predsjednik Opštine.

Nadzor iz stava 1 ovog člana vrši se podnošenjem izvještaja korisnika budžetskih sredstava, izvještaja Službe za unutrašnju reviziju, kao i neposrednim uvidom organa nadležnog za poslove budžeta kod korisnika budžetskih sredstava.

Član 22

Opština se može zaduživati u skladu sa zakonom.

VII. ORGANI OPŠTINE**Član 23**

Organi opštine su: Skupština opštine (u daljem tekstu: Skupština) i predsjednik Opštine.

1. Skupština**Član 24**

Skupština je predstavnički organ građana Opštine koji poslove iz svoje nadležnosti vrši u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Mandat Skupštine traje četiri godine.

Skupštinu čine odbornici koje biraju građani na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava, u skladu sa zakonom.

Član 25

Broj odbornika u Skupštini opštine utvrđuje se posebnom odlukom, u skladu sa zakonom.

Mandat odbornika počinje da teče potvrđivanjem mandata.

Potvrđivanjem mandata odbornika vrši se na osnovu izvještaja Opštinske izborne komisije o sprovedenim izborima.

O potvrđivanju mandata Skupština ne glasa.

Član 26

Prvu sjednicu novoizabrane Skupštine saziva predsjednik Skupštine prethodnog saziva, najkasnije u roku od 15 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Sjednica Skupštine održava se najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Prvom sjednicom novoizabrane Skupštine, do izbora predsjednika Skupštine, predsjedava najstariji odbornik.

Član 27

Skupština se smatra konstituisanom izborom predsjednika Skupštine.

1.1. Prava i dužnosti odbornika**Član 28**

Odbornik ima pravo i dužnost da učestvuje u radu Skupštine i njenih radnih tijela, izvršava povjerene zadatke, predlaže Skupštini razmatranje određenih pitanja iz njene nadležnosti, podnosi predloge odluka i drugih akata, podnosi amandmane na predloge propisa, postavlja odbornička pitanja, vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, ovim statutom i Poslovníkom o radu Skupštine opštine.

Pravo je odbornika da bude stalno i redovno obavještavan o pitanjima od značaja za vršenje odborničke funkcije, da od organa i stručnih službi traži podatke koji su mu potrebni za rad, kao i stručnu pomoć u pripremi predloga akata za Skupštinu.

Odbornik je dužan da čuva tajnu i druge podatke povjerljive prirode i za to je odgovoran.

Član 29

Odbornik ima pravo na naknadu za rad u skladu sa odlukom Skupštine.

Član 30

Odbornik podnosi ostavku u pisanom obliku i predaje je predsjedniku Skupštine.

Predsjednik Skupštine ostavku odmah dostavlja odbornicima i Opštinskoj izbornoj komisiji.

Skupština konstatuje prestanak mandata odborniku koji je podnio ostavku na prvoj narednoj sjednici.

Član 31

Rad Skupštine je javan.

Skupština i njena radna tijela isključice javnost iz svog rada u slučajevima kada se razmatraju materijali čija je povjerljivost propisana zakonom.

Član 32

Konferenciju za štampu u Skupštini može održati predsjednik i sekretar Skupštine, predsjednik radnog tijela, predsjednik kluba odbornika ili odbornik koga on ovlasti.

Član 33

Odbornik se ne može pozvati na odgovornost za iznijeto mišljenje, način glasanja ili izgovorenu riječ u vršenju odborničke funkcije.

Član 34

Funkcija odbornika je nespojiva sa funkcijom predsjednika Opštine, potpredsjednika Opštine, glavnog administratora, sekretara Skupštine, menadžera Opštine, glavnog gradskog arhitekta, starješine organa lokalne uprave i rukovodioca javne službe čiji je osnivač Opština.

1.2. Poslovi Skupštine

Član 35

Skupština:

- 1) donosi Statut Opštine;
- 2) donosi propise i druge opšte akte;
- 3) donosi strateški plan razvoja opštine;
- 4) donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti;
- 5) donosi urbanističke projekte;
- 6) donosi program uređenja prostora, odnosno plan komunalnog opremanja;
- 7) donosi budžet i završni račun budžeta;
- 8) uvodi i utvrđuje opštinske poreze, takse, naknade i druge sopstvene prihode;
- 9) raspolaže nepokretnom imovinom, osim u slučajevima otuđenja imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, utvrđenim zakonom kojim se uređuje državna imovina;
- 10) utvrđuje uslove za osnivanje mjesnih zajednica i daje saglasnost na odluke o osnivanju;
- 11) raspisuje referendum za teritoriju opštine ili za dio teritorije;
- 12) odlučuje o građanskoj inicijativi;
- 13) odlučuje o raspisivanju samodoprinosu za teritoriju opštine;
- 14) osniva javne službe;
- 15) odlučuje o zaduživanju i davanju garancija, u skladu sa zakonom;
- 16) vrši potvrđivanje mandata i odlučuje o pravima odbornika;
- 17) donosi odluku o skraćenju mandata Skupštine;

- 18) bira i razrješava predsjednika Skupštine, predsjednika Opštine i potpredsjednika Skupštine;
 - 19) daje saglasnost na odluku o imenovanju i razrješenju potpredsjednika Opštine;
 - 20) imenuje sekretara Skupštine, na predlog predsjednika Skupštine;
 - 21) imenuje članove radnih tijela Skupštine;
 - 22) imenuje i razrješava članove organa upravljanja javnih službi;
 - 23) razmatra i usvaja izvještaj o radu predsjednika Opštine i rada organa lokalne uprave;
 - 24) razmatra izvještaj o radu javnih službi čiji je osnivač Opština;
 - 25) razmatra izvještaj o realizaciji preporuka Državne revizorske institucije;
 - 26) donosi poslovnik o svom radu;
 - 27) donosi etički kodeks;
 - 28) donosi odluku o zaradama lokalnih funkcionera i lica koja imenuje Skupština;
 - 29) donosi odluku o zaradama lokalnih službenika i namještenika;
 - 30) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.
- Skupština ima stručnu službu.

1.3. Radna tijela

Član 36

Radi efikasnog vršenja poslova iz svoje nadležnosti, Skupština obrazuje odbore i savjete, kao stalna radna tijela Skupštine.

Skupštinski odbori su:

- Odbor za Statut i propise;
- Odbor za izbor i imenovanja;
- Odbor za finansije, privredu i razvoj;
- Odbor za planiranje i uređenje prostora i komunalno stambenu djelatnost;
- Odbor za društvene djelatnosti;
- Odbor za međupštinsku i međunarodnu saradnju.

Skupštinski savjeti su:

- Savjet za davanje predloga naziva naselja, ulica i trgova;
- Savjet za zaštitu životne sredine;
- Savjet za prevenciju narkomanije;
- Savjet za ravnopravnost polova;
- Savjet za predstavke i pritužbe;
- Savjet za pitanja lica sa invaliditetom.

Skupština može, po potrebi, obrazovati komisije, kao povremena radna tijela Skupštine.

Član 37

Radno tijelo ima predsjednika i određeni broj članova.

Sastav stalnih radnih tijela odgovara stranačkoj zastupljenosti odbornika u Skupštini.

Za članove odbora Skupština imenuje odbornike Skupštine.

Za članove savjeta i komisija Skupština pored odbornika imenuje i druga lica, s tim da njihov broj ne može biti veći od polovine ukupnog broja članova radnog tijela.

Sastav, djelokrug, način rada i odlučivanja radnih tijela i druga pitanja od značaja za njihov rad uređuje se odlukom o radnim tijelima Skupštine.

1.4. Akti Skupštine

Član 38

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti Skupština donosi Statut Opštine, poslovnik, odluke, rješenja, zaključke, povelje, preporuke, planove, programe i druge akte.

Skupština donosi program rada za kalendarsku godinu.

Programom rada definišu se aktivnosti Skupštine i njihov osnovni sadržaj, nosioci posla i rokovi za razmatranje pojedinih pitanja.

Predlog programa rada Skupštine utvrđuje predsjednik Skupštine.

Postupak i način izrade programa rada uređuje se poslovníkom Skupštine.

Član 39

Pravo predlaganja budžeta Opštine ima predsjednik Opštine.

Pravo predlaganja drugih odluka, propisa i opštih akata ima predsjednik Opštine, odbornik i najmanje 2% građana upisanih u birački spisak, sa teritorije opštine.

Postupak za donošenje odluka, drugih propisa i opštih akata pokreće se podnošenjem predloga akta od strane ovlašćenog predlagача.

Član 40

Odluka se može, izuzetno, donijeti po hitnom postupku.

Predlagач odluke dužan je da u obrazloženju predloga odluke navede razloge zbog kojih je neophodno da se odluka donese po hitnom postupku.

Član 41

Skupština može da odlučuje ako sjednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika.

Skupština donosi odluke većinom glasova prisutnih odbornika.

O donošenju Statuta, odluke o izboru i razrješenju predsjednika Opštine, odluke o izboru i razrješenju predsjednika Skupštine, odluke o skraćivanju mandata Skupštine, odluke o zaduživanju Opštine i odluke o raspisivanju opštinskog referenduma, Skupština odlučuje većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Član 42

Odluke i drugi opšti akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Izuzetno, kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, može se predvidjeti da odluka i drugi opšti akt stupi na snagu najranije danom objavljivanja.

Član 43

Postupak donošenja odluka i drugih akata Skupštine, način rada i odlučivanja Skupštine i njenih radnih tijela, institut "Odborničko pitanje", kao i način objavljivanja akata Skupštine i druga pitanja od značaja za rad Skupštine, bliže se uređuju Poslovníkom o radu Skupštine.

1.5. Predsjednik Skupštine

Član 44

Skupština ima predsjednika.

Predsjednika Skupštine bira Skupština iz reda odbornika, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Predsjednik Skupštine funkciju obavlja profesionalno.

Mandat predsjednika Skupštine traje koliko i mandat Skupštine.

Član 45

Kandidata za predsjednika Skupštine može da predloži najmanje jedna trećina odbornika.

Odbornik može da učestvuje u predlaganju samo jednog kandidata.

Predlog sadrži: ime i prezime kandidata, kratku biografiju, stranačku pripadnost, obrazloženje predloga kandidata i ime i prezime predstavnika koji će u ime predlagача u Skupštini obrazložiti predlog.

Član 46

Predlog kandidata za predsjednika Skupštine podnosi se predsjedavajućem u pisanoj formi i mora biti svojeručno potpisan od strane podnosilaca predloga.

Uz predlog predlagача podnosi se pisana saglasnost kandidata o prihvatanju kandidature.

Predsjedavajući dostavlja odbornicima primljene predloge kandidata za predsjednika Skupštine.

Ako ima više predloga predsjedavajući utvrđuje listu kandidata po azbučnom redu prezimena kandidata.

Član 47

O predlogu kandidata otvara se rasprava.

Predstavnik predlagača ima pravo da usmeno obrazloži predlog, u trajanju do deset minuta.

Član 48

Predsjednik Skupštine bira se javnim glasanjem.

Skupština može na predlog odbornika koga podrži najmanje jedna trećina odbornika da odluči da se predsjednik Skupštine bira tajnim glasanjem.

Ako je za predsjednika Skupštine predloženo više kandidata izbor se vrši tajnim glasanjem.

Član 49

Javno glasanje za izbor predsjednika Skupštine vrši se prozivkom odbornika i jasnim izgovaranjem riječi "Za", "Protiv" ili "Uzdržan".

Član 50

Za sprovođenje tajnog glasanja, Skupština na predlog predsjedavajućeg obrazuje komisiju od tri člana iz reda odbornika (u daljem tekstu: Komisija).

Sastav Komisije odgovara stranačkoj zastupljenosti u Skupštini.

Član Komisije ne može biti odbornik koji je kandidat za predsjednika Skupštine.

Član 51

Tajno glasanje vrši se glasačkim listićima koji se štampaju u broju koliko ima odbornika u Skupštini.

Glasački listići su iste veličine, boje i oblika i ovjereni su pečatom Skupštine.

Za svako ponavljanje glasanja na glasačkom listiću se upisuje oznaka tog glasanja ili se listići štampaju u drugoj boji.

Za štampanje i pečačenje glasačkih listića odgovoran je sekretar Skupštine.

Član 52

Glasački listić sadrži prezime i ime kandidata po azbučnom redu, a ispred prezimena svakog kandidata stavlja se redni broj.

Glasanje se vrši zaokruživanjem rednog broja ispred kandidata za koga odbornik glasa.

Ako je na glasačkom listiću samo jedan kandidat o kome se odlučuje glasački listić sadrži ime i prezime kandidata o kome se glasa, ispod imena kandidata riječ "Za", na lijevoj strani i riječ "Protiv" na desnoj strani.

Odbornik glasa tako što zaokružuje riječ "Za" ili riječ "Protiv".

Član 53

Tajnim glasanjem rukovodi Komisija kojoj u radu pomaže sekretar Skupštine.

Prije početka glasanja predsjedavajući sjednicom daje potrebna objašnjenja o načinu glasanja i određuje vrijeme pauze potrebne za utvrđivanje rezultata glasanja.

Član 54

Sekretar Skupštine vrši prozivku, uručuje odborniku glasački listić i evidentira odbornike koji su primili glasački listić.

Nakon glasanja odbornik presavijeni listić stavlja u glasačku kutiju.

Član 55

Po završenom glasanju Komisija pristupa utvrđivanju rezultata glasanja u prostoriji u kojoj je glasanje izvršeno.

Prije otvaranja glasačke kutije utvrđuje se broj neuručених glasačkih listića.

Komisija sačinjava izvještaj o rezultatima tajnog glasanja koji sadrži podatke: broj uručених glasačkih listića, broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji, broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića, broj glasova "Za" i "Protiv", odnosno broj glasova za pojedinog kandidata, kao i konstataciju koji je kandidat izabran.

Član 56

Nevažećim glasačkim listićem smatra se: nepopunjeni glasački listić, glasački listić koji je popunjen tako da se ne može sa sigurnošću utvrditi kako je odbornik glasao, kao i glasački listić na kome je zaokruženo više kandidata.

Član 57

Ako je za predsjednika Skupštine predložen jedan kandidat a nije dobio potrebnu većinu glasova, postupak izbora se ponavlja sa novim kandidatom/kandidatima.

Ako su predložena dva kandidata a ni jedan nije dobio potrebnu većinu glasova, postupak se ponavlja sa novim kandidatima.

Ako je predloženo više od dva kandidata, a ni jedan nije dobio većinu glasova, postupak glasanja se ponavlja između dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova, odnosno između više kandidata koji su dobili najveći jednaki broj glasova.

Ako ni u ponovljenom glasanju nijedan od kandidata nije dobio potrebnu većinu glasova, postupak izbora se ponavlja sa novim kandidatima.

Član 58

Na osnovu izvještaja Komisije o rezultatima glasanja, predsjedavajući objavljuje rezultate glasanja i ime kandidata koji je izabran za predsjednika Skupštine.

Rezultat glasanja unosi se u zapisnik.

Član 59

Predsjednik Skupštine pred Skupštinom daje svečanu izjavu, nakon čega stupa na dužnost.

Tekst svečane izjave glasi: "Svečano se obavezujem da ću dužnosti predsjednika Skupštine obavljati u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom Opštine".

Član 60

Predsjednik Skupštine predstavlja Skupštinu, saziva sjednicu Skupštine, predsjedava i rukovodi njenim radom i stara se o realizaciji odluka i drugih akata, vrši druge poslove u skladu sa Statutom, Poslovnikom o radu Skupštine, odlukama i drugim aktima Skupštine.

Predsjednik Skupštine saziva Skupštinu po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik Skupštine saziva Skupštinu po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev predsjednika Opštine, na zahtjev najmanje jedne trećine odbornika i po inicijativi građana.

Predsjednik Skupštinu saziva u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno inicijative.

Član 61

Inicijativu za sazivanje sjednice Skupštine može u pisanoj formi podnijeti najmanje 1% građana upisanih u birački spisak, sa teritorije opštine.

Podnosilac inicijative je dužan da u inicijativi naznači razloge za sazivanje sjednice i predloži odluku, propis ili drugi akt za uređenje pitanja koja će biti predmet rasprave.

Inicijativa za sazivanje sjednice mora biti svojeručno potpisana punim imenom i prezimenom, sa brojem lične karte ili brojem pasoša i adresom prebivališta, pred sekretarom Skupštine.

1.5.1. Prestanak mandata

Član 62

Predsjedniku Skupštine prestaje mandat po sili zakona:

- istekom vremena na koje je izabran;
- gubitkom crnogorskog državljanstva;
- promjenom prebivališta;
- kad je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- kad je pravosnažnom presudom osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- kad je pravosnažnom presudom osuđen na безусловnu kaznu zatvora;
- u drugim slučajevima propisanim zakonom.

1.5.2. Razrješenje

Član 63

Predsjednik Skupštine može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran ako:

- ne izvršava poslove utvrđene zakonom, Statutom i Poslovníkom o radu Skupštine;
- zloupotrijebi funkciju;
- svojim ponašanjem naruši ugled funkcije koju vrši;
- nastupi neki od slučajeva nespojivosti funkcija u skladu sa zakonom;
- u drugim slučajevima kada Skupština ocijeni da je nepodoban za obavljanje funkcije.

Član 64

Predlog za razrješenje predsjednika Skupštine može podnijeti najmanje jedna trećina odbornika u Skupštini.

Predlog se podnosi Skupštini u pisanoj formi.

Predlog mora da sadrži razloge zbog kojih se predlaže razrješenje.

Nadležno radno tijelo Skupštine cijeni opravdanost razloga sadržanih u predlogu za razrješenje i o tome podnosi izvještaj Skupštini u roku od 20 dana od dana podnošenja predloga.

Član 65

Sjednicu Skupštine na kojoj se odlučuje o predlogu za razrješenje predsjednika Skupštine, predsjednik Skupštine je dužan sazvati najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja predloga za razrješenje.

Uz saziv sjednice odbornicima se dostavlja i predlog za razrješenje.

Skupština donosi odluku o predlogu za razrješenje najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga.

Član 66

U slučaju da predsjednik Skupštine ne sazove Skupštinu u roku iz člana 65 stav 1 ovog statuta, Skupštinu će sazvati podnosilac predloga za razrješenje.

Član 67

O predlogu za razrješenje otvara se rasprava.

Prije otvaranja rasprave predstavnik predlagača ima pravo da obrazloži predlog.

Predsjednik Skupštine ima pravo da se izjasni o predlogu i razlozima navedenim za njegovo razrješenje.

Skupština, nakon razmatranja predloga za razrješenje, izvještaja radnog tijela Skupštine i rasprave, donosi odluku.

Član 68

Predsjednik Skupštine razrješava se javnim glasanjem.

Javno glasanje vrši se prozivkom odbornika i jasnim izgovaranjem riječi "Za", "Protiv" i "Uzdržan".

Skupština može, na predlog najmanje jedne trećine odbornika, da odluči da se o predlogu za razrješenje predsjednika Skupštine glasa tajno.

Tajno glasanje vrši se u skladu sa odredbama ovog statuta, koje se odnose na odlučivanje tajnim glasanjem.

Član 69

Sjednicom Skupštine, na kojoj se vodi rasprava o predlogu za razrješenje predsjednika Skupštine, predsjedava potpredsjednik Skupštine.

Ako Skupština nema potpredsjednika, sjednicom predsjedava odbornik koga odredi Skupština.

Ukoliko Skupština ne prihvati predlog za razrješenje predsjednika Skupštine, isti se ne može ponoviti u roku od šest mjeseci od dana glasanja o razrješenju.

Član 70

Predsjedniku Skupštine mandat prestaje podnošenjem ostavke.

Ostavka se podnosi u pisanom obliku.

Ostavku konstatuje Skupština na prvoj narednoj sjednici.

Danom konstatacije ostavke predsjedniku Skupštine prestaje funkcija.

1.6. Potpredsjednik Skupštine

Član 71

Skupština može imati potpredsjednika.

Potpredsjednika Skupštine, na predlog predsjednika Skupštine, bira i razrješava Skupština, iz reda odbornika.

Mandat potpredsjednika Skupštine traje koliko i mandat predsjednika Skupštine. Potpredsjednik Skupštine zamjenjuje predsjednika Skupštine u slučaju njegove odsutnosti i spriječenosti da obavlja svoju dužnost.

Potpredsjednik Skupštine funkciju vrši volonterski.

Član 72

Kad predsjedniku Skupštine, u slučajevima propisanim zakonom i ovim statutom, prestane mandat, funkciju predsjednika Skupštine, do izbora novog predsjednika Skupštine, vrši potpredsjednik Skupštine.

U slučaju da Skupština nema potpredsjednika Skupštine, funkciju predsjednika Skupštine, do izbora novog predsjednika Skupštine, vrši odbornik koga odredi klub odbornika koji ima najveći broj odbornika u Skupštini.

U slučaju prestanka mandata predsjedniku Skupštine, Skupština je dužna da izvrši izbor predsjednika Skupštine, najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

1.7. Sekretar Skupštine

Član 73

Skupština ima sekretara.

Sekretar Skupštine imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Sekretara Skupštine imenuje Skupština, na predlog predsjednika Skupštine.

Član 74

Skupštinski odbor za izbor i imenovanja donosi odluku o raspisivanju javnog konkursa za izbor sekretara Skupštine i obrazuje Komisiju za provjeru stručnih sposobnosti

Član 75

Sekretar Skupštine organizuje i stara se o obavljanju stručnih, administrativnih i drugih poslova za Skupštinu i njena radna tijela i vrši druge poslove utvrđene Statutom i drugim aktima Skupštine.

Sekretar Skupštine rukovodi radom službe Skupštine sa svim pravima i obavezama starješine organa lokalne uprave i za svoj rad i rad službe Skupštine odgovara predsjedniku Skupštine i Skupštini.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Skupštine donosi sekretar Skupštine, uz saglasnost predsjednika Skupštine.

1.7.1. Prestanak mandata

Član 76

Sekretaru Skupštine prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je imenovan;
- na lični zahtjev;
- prestankom radnog odnosa po sili zakona;
- razrješenjem.

1.7.2. Razrješenje

Član 77

Skupština razrješava sekretara Skupštine iz razloga utvrđenih zakonom.

Predlog za razrješenje sekretara Skupštine mogu podnijeti predsjednik Skupštine ili najmanje jedna trećina odbornika.

Član 78

Predlog za razrješenje sekretara Skupštine podnosi se Skupštini u pisanoj formi i mora biti svojeručno potpisan od strane podnosioca.

Predlog treba da sadrži razloge zbog kojih se traži razrješenje sekretara Skupštine, sa obrazloženjem.

O predlogu za razrješenje sekretara Skupštine pribavlja se mišljenje nadležnog radnog tijela Skupštine.

Prije razmatranja u Skupštini, predlog se dostavlja sekretaru Skupštine, radi upoznavanja i izjašnjenja u odnosu na razloge zbog kojih se traži razrješenje.

Na sjednici Skupštine predlagatelj ima pravo da obrazloži predlog i razloge zbog kojih traži razrješenje.

Sekretar Skupštine povodom podnešenog predloga ima pravo da se na sjednici Skupštine izjasni o razlozima za razrješenje.

Nakon okončane rasprave predsjednik Skupštine daje na glasanje predlog za razrješenje sekretara Skupštine.

Sekretar Skupštine, po prestanku funkcije, ostvaruje prava u skladu sa zakonom.

2. Predsjednik Opštine

Član 79

Predsjednik Opštine je izvršni organ Opštine.

Funkcija predsjednika Opštine je profesionalna.

Predsjednik Opštine bira se na vrijeme od četiri godine.

Član 80

Kandidata za predsjednika Opštine ima pravo da predloži najmanje jedna trećina odbornika u Skupštini.

Odbornik može da učestvuje u predlaganju samo jednog kandidata.

Predlog za izbor predsjednika Opštine podnosi se predsjedniku Skupštine u pisanoj formi i mora biti svojeručno potpisan od strane podnosioca.

Predlog sadrži ime i prezime kandidata, kraću biografiju, obrazloženje predloga i ime i prezime odbornika koji će u ime podnosioca predloga obrazložiti predlog.

Uz predlog se podnosi pisana saglasnost kandidata za predsjednika Opštine o prihvatanju kandidature.

Član 81

Postupak izbora predsjednika Opštine vrši se shodnom primjenom odredaba ovog statuta kojim se uređuje postupak izbora predsjednika Skupštine.

Član 82

Predsjednik Opštine pred Skupštinom daje svečanu izjavu.

Tekst svečane izjave glasi: "Svečano se obavezujem da ću dužnost predsjednika Opštine obavljati u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom Opštine".

2.1. Poslovi predsjednika Opštine

Član 83

U vršenju izvršne funkcije predsjednik Opštine:

- 1) predstavlja i zastupa Opštinu;
- 2) predlaže propise i druge akte koje donosi Skupština;
- 3) stara se i odgovoran je za izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata, strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa, kao i za sprovođenje strateških dokumenata od državnog značaja;
- 4) stara se i odgovoran je za izvršavanje prenesenih i povjerenih poslova;
- 5) podnosi izvještaj o stanju imovine Opštine;
- 6) odlučuje o otuđenju imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna imovina;
- 7) utvrđuje organizaciju i način rada lokalne uprave, po pribavljenom mišljenju glavnog administratora;
- 8) imenuje i razrješava potpredsjednika Opštine, uz saglasnost Skupštine;
- 9) imenuje i razrješava glavnog administratora, starješine organa, odnosno posebnih službi;
- 10) imenuje i razrješava glavnog gradskog arhitektu;
- 11) postavlja i razrješava menadžera;
- 12) podnosi Skupštini godišnji izvještaj o svom radu i radu organa lokalne uprave, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu;

- 13) usmjerava i usklađuje rad organa lokalne uprave i javnih službi, radi efikasnijeg ostvarivanja njihovih funkcija i kvalitetnijeg pružanja javnih usluga, o čemu donosi odgovarajuće akte;
 - 14) daje saglasnost na akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa lokalne uprave i javnih službi;
 - 15) vrši upravni nadzor nad radom organa lokalne uprave i javnih službi;
 - 16) donosi akte iz svoje nadležnosti i akte u izvršavanju prenesenih i povjerenih poslova, ako posebnim propisom nije drukčije utvrđeno;
 - 17) odgovoran je za izvršavanje odluka i drugih akata koje donosi Skupština i donosi akte za njihovo izvršavanje;
 - 18) donosi akte kojima obezbjeđuje izvršenje budžeta Opštine;
 - 19) donosi kadrovski plan;
 - 20) donosi plan integriteta;
 - 21) donosi godišnji plan obuka lokalnih službenika i namještenika;
 - 22) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, ovim statutom i aktima Opštine.
- Predsjednik Opštine može imati stručnu službu.

2.2. Akti predsjednika Opštine

Član 84

U vršenju poslova utvrđenih zakonom i ovim statutom, predsjednik Opštine donosi: odluke, uputstva, pravilnike, naredbe, rješenja i zaključke.

Odlukom se utvrđuje organizacija i način rada lokalne uprave, odlučuje o imenovanju i razrješenju i odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim zakonom, ili drugim propisom.

Uputstvom se propisuje način rada i izvršavanja poslova organa lokalne uprave i drugih subjekata koji vrše poslove od interesa za opštinu u izvršavanju zakona, odluka Skupštine opštine i drugih propisa.

Pravilnikom se bliže razrađuju pojedina pitanja koja su uređena zakonom, odlukom Skupštine opštine i drugim propisom. Naredba se donosi radi rješavanja određene konkretne situacije koja ima opšti značaj u slučajevima kada je to zakonom ili drugim propisom predviđeno.

Rješenjem se odlučuje o pojedinačnim pravima i obavezama, o obrazovanju stručnih savjeta i komisija, rješava sukob nadležnosti, daje saglasnost na akta koja donose organi lokalne uprave i javne službe i drugi subjekti koji vrše poslove od javnog interesa i drugim slučajevima, u skladu sa zakonom.

Zaključkom se utvrđuju nacrti opštih akata koji se stavljaju na javnu raspravu, određuju zadaci organima lokalne uprave i subjektima koji vrše poslove od javnog interesa, zauzimaju stavovi, odlučuje o odobravanju sredstava iz budžeta Opštine i o drugim pitanjima iz nadležnosti Predsjednika o kojima se ne odlučuje drugim aktima.

Član 85

Za vršenje poslova iz sopstvene nadležnosti Opštine, predsjednik Opštine odgovara Skupštini:

Za vršenje prenesenih i povjerenih poslova predsjednik Opštine odgovara i Vladi.

2.3. Prestanak mandata

Član 86

Predsjedniku Opštine prestaje mandat istekom vremena na koje je izabran, razrješenjem od strane Skupštine, razrješenjem od strane Vlade, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Prestanak mandata predsjednika Opštine zbog podnošenja ostavke i po sili zakona konstatuje se aktom Skupštine.

2.4. Razrješenje

Član 87

Skupština može razriješiti predsjednika Opštine u slučajevima utvrđenim zakonom.

Predlog za razrješenje predsjednika Opštine može podnijeti najmanje jedna trećina odbornika.

Predsjednik Opštine ima pravo da se na sjednici Skupštine izjasni o podnijetom predlogu.

Skupština o predlogu za razrješenje predsjednika Opštine odlučuje većinom glasova ukupnog broja odbornika, u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga.

Član 88

Na sadržaj predloga i postupak po predlogu za razrješenje predsjednika Opštine, shodno se primjenjuju odredbe Statuta kojim se uređuje postupak razrješenja predsjednika Skupštine.

Član 89

Prestanak mandata predsjedniku Opštine prije isteka vremena na koje je izabran, podnošenjem ostavke, po sili zakona ili razrješenjem od strane Vlade, sprovodi se u skladu sa zakonom.

Član 90

U slučaju prestanka mandata predsjedniku Opštine, funkciju predsjednika, do izbora novog predsjednika Opštine, vrši potpredsjednik Opštine, koga odredi Skupština.

U slučaju prestanka mandata predsjedniku Opštine, izbor predsjednika Opštine izvršiće se najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

2.5. Potpredsjednik Opštine

Član 91

Opština ima najviše dva potpredsjednika.

Broj potpredsjednika, na predlog predsjednika Opštine utvrđuje Skupština posebnom odlukom.

Član 92

Potpredsjednik Opštine prati rad organa lokalne uprave i javnih službi u oblastima za koje ga zaduži predsjednik Opštine i stara se o sprovođenju politika u tim oblastima.

Potpredsjednik Opštine zamjenjuje predsjednika Opštine u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti da obavlja funkciju, u okviru ovlaštenja koja mu predsjednik povjeri.

Mandat potpredsjednika traje koliko i mandat predsjednika Opštine.

Izuzetno, u slučaju prestanka mandata predsjednika Opštine, potpredsjedniku Opštine koga odredi Skupština da vrši funkciju predsjednika Opštine, mandat traje do izbora novog predsjednika Opštine, u skladu sa zakonom.

Član 93

Potpredsjedniku Opštine prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran razrješenjem, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Član 94

Potpredsjednik Opštine može biti razriješen prije isteka mandata ukoliko poslove koje mu povjeri predsjednik Opštine ne obavlja u skladu sa zakonom.

Potpredsjednik Opštine može podnijeti ostavku, o čemu obavještava predsjednika Opštine.

Potpredsjedniku Opštine prestaje mandat po sili zakona u slučajevima utvrđenim za prestanak mandata po sili zakona predsjedniku Opštine.

VIII. LOKALNA UPRAVA

1. Vrste organa i službi

Član 95

Za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju se organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave i direkcije).

Za vršenje stručnih i drugih poslova mogu se, u skladu sa zakonom, osnovati stručne službe.

Za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave obrazuju se posebne službe, u skladu sa zakonom.

Organizacija i način rada lokalne uprave utvrđuje se odlukom koju donosi predsjednik Opštine, u skladu sa zakonom.

Za vršenje poslova koji zahtijevaju posebna stručna znanja i samostalnost u radu mogu se odlukom predsjednika Opštine osnivati agencije.

Član 96

Organi lokalne uprave vrše poslove u skladu sa zakonom, odlukama Skupštine i predsjednika Opštine.

Organi lokalne uprave podnose izvještaj o svom radu predsjedniku Opštine najmanje jednom godišnje do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

2. Glavni administrator

Član 97

Glavni administrator vrši poslove utvrđene zakonom, Statutom opštine i aktima predsjednika Opštine.

Glavni administrator imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina, u skladu sa zakonom.

Glavni administrator ima službu.

2.1. Prestanak mandata

Član 98

Glavnom administratoru prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je imenovan;
- na lični zahtjev;
- prestankom radnog odnosa po sili zakona;
- razrješenjem.

2.2. Razrješenje

Član 99

Glavni administrator razrješava se u slučajevima utvrđenim zakonom.

Postupak za razrješenje glavnog administratora pokreće predsjednik Opštine.

Akt o pokretanju postupka za razrješenje glavnog administratora sadrži razloge zbog kojih se postupak njegovog razrješenja pokreće.

Akt o pokretanju postupka za razrješenje dostavlja se glavnom administratoru koji ima pravo da se u roku od 10 dana od dana prijema akta o pokretanju postupka izjasni o razlozima za razrješenje datim u aktu o pokretanju postupka.

Član 100

Nakon isteka roka za izjašnjenje predsjednik Opštine odlučuje o razrješenju glavnog administratora.

Glavni administrator, po prestanku funkcije, ostvaruje prava u skladu sa zakonom.

3. Starješina organa

Član 101

Radom organa lokalne uprave rukovodi starješina organa, odnosno rukovodilac službe (u daljem tekstu: starješina organa).

Starješina organa imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina, u skladu sa zakonom.

Starješini organa prestaje mandat i razrješava se zbog razloga utvrđenih zakonom.

Član 102

Postupak za razrješenje starješine organa pokreće predsjednik Opštine.

Akt o pokretanju postupka za razrješenje starješine organa sadrži razloge zbog kojih se postupak njegovog razrješenja pokreće.

Akt o pokretanju postupka za razrješenje dostavlja se starješini organa koji ima pravo da se u roku od 10 dana od dana prijema akta o pokretanju postupka izjasni o razlozima za razrješenje datim u aktu o pokretanju postupka.

Član 103

Nakon isteka roka za izjašnjenje predsjednik Opštine odlučuje o razrješenju starješine organa.

Starješina organa, po prestanku funkcije, ostvaruje prava u skladu sa zakonom.

Član 104

Starješina organa može imati pomoćnika.

Pomoćnik starješine organa postavlja se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Pomoćniku starješine organa prestaje mandat i razrješava se u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Član 105

Postupak razrješavanja pomoćnika starješine organa pokreće starješina organa aktom o pokretanju postupka za razrješavanje, koji sadrži razloge za razrješavanje.

Akt o pokretanju postupka dostavlja se pomoćniku starješine organa koji ima pravo da se u roku od deset dana od dana prijema akta izjasni u odnosu na razloge navedene u aktu.

Član 106

Nakon isteka roka za izjašnjenje starješina organa, uz predhodnu saglasnost predsjednika Opštine, odlučuje o razrješavanju pomoćnika starješine organa.

Po prestanku funkcije pomoćnik starješine organa ostvaruje prava u skladu sa zakonom.

Član 107

Na način i postupak razrješavanja pomoćnika starješine organa, glavnog gradskog arhitekta i menadžera shodno se primjenjuju odredbe ovog statuta kojim se uređuje način i postupak razrješavanja starješine organa.

IX. MJESNA ZAJEDNICA**Član 108**

Na području opštine osnivaju se mjesne zajednice kao oblik mjesne samouprave preko koje građani neposredno učestvuju u odlučivanju o poslovima od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo, u skladu sa zakonom, ovim statutom i posebnom odlukom Skupštine.

Građani osnivaju mjesnu zajednicu, u skladu sa odlukom Skupštine.

Odlukom iz stava 2 ovog člana uređuju se uslovi osnivanja, poslovi, organi, organizacija i rad organa, način odlučivanja, finansiranje i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

U mjesnoj zajednici građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o ostvarivanju lokalnih potreba i interesa u oblastima: uređivanja naselja; stanovanja; izgradnje, održavanja i zaštite lokalnih i nekategorisanih puteva; izgradnje, održavanja i zaštite objekata za vodosnabdijevanje i tretman otpadnih voda; prevoza putnika u lokalnom saobraćaju; zaštite potrošača; kulture; fizičke kulture; zaštite i unaprjeđivanja životne sredine; izgradnje i održavanja druge infrastrukture i drugih pitanja od značaja za život i rad lokalnog stanovništva na tom području.

X. UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE**Član 109**

Opština stvara uslove, podstiče i pomaže učešće lokalnog stanovništva u ostvarivanju lokalne samouprave putem različitih oblika učešća stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa.

Građani neposredno učestvuju u izjašnjavanju i odlučivanju: inicijativom, građanskom inicijativom, na zboru građana i referendumom (opštinski i mjesni).

1. Inicijativa**Član 110**

Građani imaju pravo da podnesu inicijativu kod nadležnog organa lokalne uprave, radi razmatranja i odlučivanja o određenim pitanjima od interesa za lokalno stanovništvo, u skladu sa zakonom.

O podnijetoj inicijativi nadležni organ lokalne uprave dužan je da zauzme stav i u roku od 30 dana o tome obavijesti podnosioca inicijative.

Ako nadležni Organ ne obavijesti podnosioca o stavu zauzetom povodom inicijative u roku iz stava 2 ovog člana, ili je podnosilac nezadovoljan stavom organa, podnosilac inicijative može se obrati predsjedniku Opštine ili Skupštini opštine.

Predsjednik Opštine, odnosno Skupština opštine, po prijemu obavještenja iz prethodnog stava, dužni su da obavijeste podnosioca inicijative o svom stavu odnosno preduzetim mjerama povodom iste u roku od 30 dana.

2. Građanska inicijativa

Član 111

Građani mogu organima Opštine uputiti građansku inicijativu za donošenje ili promjenu akta kojim se uređuju pitanja iz nadležnosti Opštine, a od značaja su za građane.

Građanska inicijativa se može pokrenuti o pitanjima: planiranja i uređenja prostora, zaštite životne sredine, izgradnje i održavanja opštinskih puteva i druge infrastrukture, pružanja usluga iz komunalne djelatnosti, poreza, naknada i taksu, kulture i sporta, i drugim pitanjima iz nadležnosti Opštine.

Član 112

Građansku inicijativu može podnijeti najmanje 2% birača upisanih u birački spisak opštine, prema podacima o broju birača sa poslednjih izbora.

Građanska inicijativa mora biti svojeručno potpisana od strane podnosilaca sa podacima: ime i prezime, broj lične karte ili broj pasoša, i adresa stanovanja.

Građanska inicijativa koja je podnijeta suprotno st. 1 i 2 ovog člana smatraće se nepotpunom i biće vraćena podnosiocima na dopunu.

Član 113

Organ Opštine kome je upućena građanska inicijativa dostavlja inicijativu nadležnom organu lokalne uprave i radnom tijelu Skupštine nadležnom za pitanja pokrenuta građanskom inicijativom, radi razmatranja i davanja mišljenja.

Organ, odnosno radno tijelo iz stava 1 ovog člana, dužni su da daju mišljenje u roku od 15 dana od dana dostavljanja građanske inicijative.

Član 114

Organ Opštine kome je upućena građanska inicijativa dužan je da se izjasni o građanskoj inicijativi u roku od 15 dana od dana dobijanja mišljenja.

Kad organ Opštine prihvati građansku inicijativu zadužiće nadležni organ lokalne uprave da, u roku od 60 dana, pripremi predlog akta za uređenje pitanja koje je predmet građanske inicijative.

U izradi akta organ iz stava 2 ovog člana dužan je da omogući učešće predstavniku podnosioca građanske inicijative, kao i učešće u radu Skupštine prilikom razmatranja i odlučivanja o predlogu akta.

3. Zbor građana

Član 115

Zbor građana saziva nadležni organ mjesne zajednice po sopstvenoj inicijativi ili na predlog najmanje 1% punoljetnih građana sa prebivalištem ili imovinom na području za koje se organizuje zbor ili na predlog starješine organa lokalne uprave odnosno rukovodioca javne službe.

Zbor građana može sazvati i predsjednik Opštine, predsjednik Skupštine i odbornik sa tog područja.

Zbor građana se saziva radi pribavljanja mišljenja odnosno stava građana o pojedinim pitanjima od značaja za život građana na tom području.

Član 116

Predlog za sazivanje zbora građana podnosi se u pisanoj formi i sadrži pitanja koja će biti razmatrana na zboru građana.

Ukoliko predlog za sazivanje zbora podnose građani, predlog mora sadržati: ime i prezime građanina, adresu stanovanja i svojeručni potpis.

Član 117

Ako su ispunjeni uslovi za sazivanje zbora, zbor će biti sazvan najranije u roku od osam, a najkasnije u roku od 30 dana po prijemu predloga za sazivanje zbora.

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva, najmanje sedam dana prije dana održavanja.

Saziv sadrži predlog pitanja koja će se razmatrati na zboru, kao i vrijeme i mjesto održavanja.

Poziv se objavljuje na sajtu i oglasnoj tabli Opštine, oglasnoj tabli mjesne zajednice, putem medija, drugim oglasnim mjestima i na drugi pogodan način.

Član 118

Za rad zbora građana potrebno je prisustvo najmanje 3% građana sa područja za koje se zbor saziva. Zbor građana odlučuje većinom glasova prisutnih.

Član 119

Građani na zboru:

- daju predloge organima Opštine u vezi sa pripremom programa i planova razvoja opštine, planom uređenja prostora, zaštitom i unapređenjem životne sredine;
- razmatraju inicijative i predloge za osnivanje mjesne zajednice i promjenu granica mjesne zajednice;
- daju predloge povodom drugih pitanja od značaja za lokalno stanovništvo, u skladu sa zakonom, Statutom i odlukom Skupštine.

4. Referendum**Član 120**

Radi izjašnjavanja građana o određenim pitanjima iz nadležnosti Opštine može se raspisati referendum za teritoriju opštine (opštinski referendum) ili za dio teritorije opštine (mjesni referendum).

Član 121

Opštinski referendum se može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana: o uvođenju samodoprinosu za teritoriju opštine, izgradnje objekata infrastrukture od interesa za opštinu, odlučivanja o pitanjima pokrenutim građanskom inicijativom koja nije prihvaćena od strane Skupštine, o pitanjima od značaja za unaprjeđenje i zaštitu životne sredine, kao i o drugim pitanjima od posebnog značaja iz nadležnosti Opštine o kojima Skupština ima pravo da donosi odluke.

Član 122

Predlog za raspisivanje opštinskog referenduma mogu podnijeti predsjednik Opštine, najmanje jedna trećina odbornika i 10 % birača upisanih u birački spisak opštine, prema podacima o broju birača sa poslednjih izbora.

Član 123

Mjesni referendum se može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana o pitanjima od neposrednog interesa za građane sa područja opštine za koje se referendum raspisuje, a naročito:

- o uvođenju mjesnog samodoprinosu;
- o izgradnji objekata infrastrukture od interesa za to područje;
- o pitanjima od značaja za unaprjeđenje i zaštitu životne sredine;
- o drugim pitanjima od posebnog značaja za građane sa tog područja o kojima Skupština opštine donosi odluke.

Član 124

Predlog za raspisivanje mjesnog referenduma mogu podnijeti predsjednik Opštine, najmanje jedna trećina odbornika i 20% birača upisanih u birački spisak opštine za područje na kojem se sprovodi mjesni referendum, prema podacima o broju birača sa poslednjih izbora upisanih za to područje.

Član 125

Odluku o raspisivanju referenduma donosi Skupština opštine u skladu sa zakonom.

Postupak sprovođenja referenduma vrši se u skladu sa zakonom, ovim statutom i odlukom o njegovom raspisivanju.

5. Drugi oblici učešća građana**Član 126**

Građani mogu učestvovati u ostvarivanju lokalne samouprave putem peticija, predloga i žalbi.

Građani imaju pravo da podnesu peticiju, predlog i žalbu organima lokalne samouprave, kao i da od organa traže obavještenja o radu iz njihove nadležnosti.

Peticija, predlog ili žalba podnosi se Skupštini opštine ili predsjedniku Opštine, neposredno ili u elektronskoj formi sa podacima o podnosiocu i njegovoj adresi.

Član 127

Organ kome je peticija, predlog ili žalba upućen, dužan je da istu razmotri i donese odluku ili da u slučaju nenadležnosti istu proslijedi nadležnom organu, o čemu je dužan obavijestiti podnosioca.

Nadležni organ dužan je donijeti odluku, odnosno dati obavještenje u najkraćem roku, ali ne dužem od 30 dana i o tome pisanim putem obavijesti podnosioca i organ Opštine kojem je predlog, peticija ili žalba neposredno upućen.

Član 128

Skupština opštine će posebnom odlukom urediti oblike, način i postupak učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova.

Član 129

Za donošenje Statuta, planova razvoja opštine, urbanističkih projekata, budžeta i opštih akata kojima se utvrđuju prava i obaveze građana sprovodi se javna rasprava.

Javna rasprava se sprovodi i povodom drugih akata kojima se odlučuje o pravima i obavezama, kao i pitanjima od značaja za lokalno stanovništvo u skladu sa posebnom odlukom Skupštine.

XI. ODNOSI I SARADNJA**Član 130**

Opština ostvaruje saradnju u skladu sa zakonom i ovim statutom.

1. Odnos organa Opštine i građana**Član 131**

Organi Opštine obavezni su da obezbijede ostvarivanje prava i dužnosti lokalnog stanovništva na zakonit i efikasan način, uz poštovanje ličnosti i dostojanstva građana.

Lokalni funkcioneri, službenici i namještenici obavezni su da se pridržavaju etičkog kodeksa.

Za postupanje u upravnim stvarima organi lokalne uprave obavezni su da javno istaknu standarde postupanja u skladu sa zakonom i odlukom kojom se uređuje organizacija i rad organa lokalne uprave i javnih službi.

2. Odnos organa opštine i nevladinih organizacija**Član 132**

U cilju afirmisanja otvorenog i demokratskog društva, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i javne službe sarađuju sa nevladinim organizacijama.

U cilju ostvarenja saradnje na način utvrđen zakonom, organi Opštine će obezbijediti da nacrti i predlozi opštih akata, planova i programa razvoja i izvještaja o radu organa lokalne uprave i javnih službi blagovremeno učine dostupnim nevladinim organizacijama putem veb sajta Opštine, uvidom u materijal kod nadležnog organa i na drugi način utvrđen posebnom odlukom Skupštine.

U cilju institucionalizovanja saradnje organa lokalne samouprave i nevladinih organizacija, Skupština opštine će posebnom odlukom osnovati Savjet za saradnju sa nevladinim organizacijama radi unapređenja i ostvarivanja saradnje Opštine i nevladinog sektora.

Član 133

Pored oblika saradnje utvrđenih zakonom, predsjednik Skupštine opštine će omogućiti predstavniku nevladine organizacije učešće u radu Skupštine po određenom pitanju za koje nevladine organizacije iskažu interes, bez prava odlučivanja ("slobodna stolica").

Član 134

Predsjednik Skupštine opštine će najmanje jednom godišnje organizovati sastanak sa predstavnicima nevladinih organizacija u cilju unapređenja zajedničkog rada i saradnje.

3. Odnos organa Opštine i državnih organa i javnih službi**Član 135**

Pitanja odnosa organa lokalne samouprave, državnih organa i organa državne uprave, i organa državne uprave i javnih službi čiji je osnivač država, sprovodi se u skladu sa zakonom.

4. Međuopštinska saradnja

Član 136

Opština ostvaruje saradnju sa drugim opštinama i gradovima u zemlji i inostranstvu u oblastima od zajedničkog interesa, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Odluku o saradnji iz stava 1 ovog člana donosi Skupština opštine.

XII. JAVNOST I TRANSPARENTNOST RADA

Član 137

Rad organa Opštine, organa lokalne uprave i javnih službi je javan.

Član 138

Javnost i transparentnost rada organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave i javnih službi, obezbjeđuje se u skladu sa zakonom.

Pored načina utvrđenih zakonom, javnost i transparentnost rada organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave i javnih službi, može se obezbjediti:

- slobodnim pristupom informacijama u skladu sa zakonom;
- informisanjem javnosti o radu organa, aktivnostima koje su u toku i planovima za naredni period;
- objavljivanjem izvještaja organa Opštine i javnih službi u medijima ili na drugi pogodan način;
- izdavanjem informatora o radu organa koji sadrži informacije koje su od neposrednog interesa za građane.

Način i postupak ostvarivanja javnosti i transparentnosti bliže se uređuje Poslovnikom o radu Skupštine i odlukama Skupštine.

Član 139

U cilju obezbjeđivanja javnosti i transparentnosti rada organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave i javnih službi, predsjednik Opštine i predsjednik Skupštine dužni su da, najmanje jednom u tri mjeseca, putem lokalnih medija ili na drugi pogodan način, informišu građane o aktivnostima organa u proteklom, i planiranim aktivnostima u narednom periodu.

Organi lokalne uprave i javne službe obavezni su da upoznaju javnost o vršenju poslova iz svog djelokruga putem medija ili na drugi pogodan način i izvještavaju o svom radu, kao i planiranim aktivnostima.

Član 140

Organi lokalne uprave obavezni su da upoznaju javnost o procjeni analize uticaja odluka i drugih propisa (RIA) koje donosi Skupština i predsjednik Opštine.

U postupku donošenja ili izmjene odluka, propisa i drugih akata organ je dužan da pripremi analizu uticaja tog akta na građane i druge subjekte na koje se akti neposredno primjenjuju.

Analiza uticaja sadrži procjenu finansijskog uticaja, uticaja na dužinu trajanja procedura i rokova, benefite koje propis donosi za građane, poslovne subjekte i zajednicu u cjelini.

Uz nacrt akta čije se donošenje planira predlažać akta je dužan da priloži analizu uticaja propisa na budžet, građane i poslovnu zajednicu i kao takav čini sastavni dio akta.

Kada se vrši izmjena određenog propisa, RIA analiza sadrži pregled uticaja postojećih rješenja i uporedni pregled uticaja izmijenjenog propisa koji se predlaže.

U postupku javne rasprave o propisima za koje je obavezno sprovođenje javne rasprave, sastavni dio akta o kojem se vodi javna rasprava je i RIA analiza.

XIII. SAVJET ZA RAZVOJ I ZAŠTITU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 141

Radi ostvarivanja demokratskog uticaja građana na unapređenje rada lokalne samouprave, Skupština osniva Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet ima predsjednika i šest članova, koji se biraju iz reda uglednih građana i stručnjaka u oblastima od značaja za lokalnu samoupravu.

Član 142

Za člana Savjeta ne mogu biti birana lica koja su pravosnažno osuđena za krivično djelo protiv službene dužnosti, krivično djelo korupcije, prevare ili krađe, bez obzira na izrečenu sankciju, ili su pravosnažno osuđena za neko drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci.

Član 143

Savjet ima pravo da državnim organima, organima lokalne samouprave i javnim službama podnosi predloge za unaprjeđenje i razvoj lokalne samouprave, podizanje nivoa kvaliteta javnih usluga, zaštitu Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti Opštine i zaštitu sloboda i prava lokalnog stanovništva.

U izvršavanju svoje funkcije Savjet ima pravo da od državnih organa, organa Opštine i javnih službi čiji je osnivač Opština, traži informacije o pitanjima iz njihove nadležnosti.

Organi i službe iz st. 1 i 2 ovog člana dužni su da se izjasne o zahtjevima i predlozima Savjeta u primjerenom roku, a najduže u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva ili predloga.

Član 144

Način izbora i rada Savjeta i druga pitanja od značaja za njegov rad bliže se uređuju odlukom o osnivanju Savjeta.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 145

Postupak za izmjene i dopune Statuta pokreće se predlogom Odluke za izmjenu i dopunu Statuta.

Predlog iz stava 1 ovog člana može podnijeti najmanje jedna trećina odbornika, predsjednik Opštine i najmanje 5% birača upisanih u birački spisak opštine, prema podacima o broju birača sa poslednjih izbora.

Član 146

Opšta akta čije je donošenje propisano ovim statutom donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog statuta.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se postojeća akta, ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim statutom.

Član 147

Danom stupanja na snagu ovog statuta prestaje da važi Statut opštine Nikšić ("Službeni list RCG - Opštinski propisi", br. 20/04 i 43/06 i "Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", broj 24/10).

Član 148

Ovaj statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".